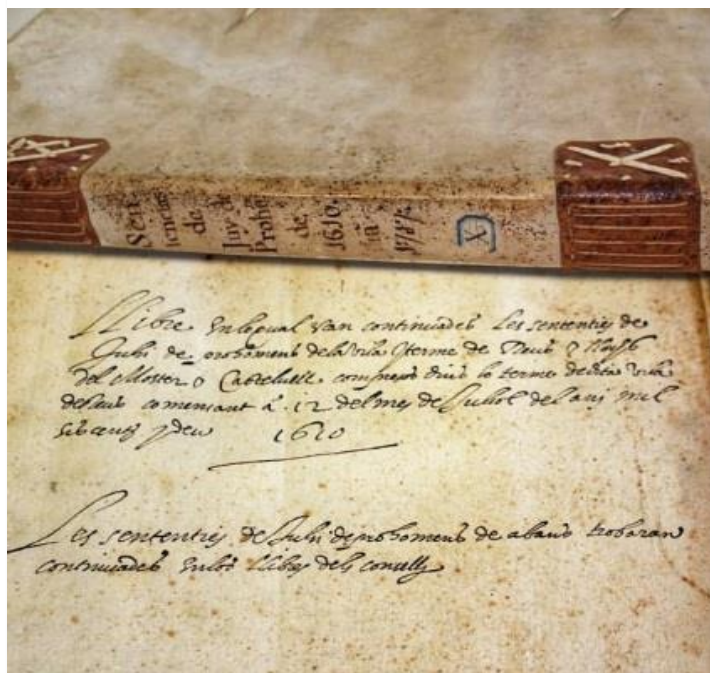


**“EL LLIBRE DEL JUHÍ DE PROHÒMENS DE LA VILA Y TERME DE REUS.  
DELICTES, JUDICIS I SENTÈNCIES AL REUS MEDIEVAL I MODERN”**

Dr. Eduard Juncosa Bonet – UCM

Us heu preguntat algun cop com funcionava la justícia en un municipi de l'Antic règim? Era realment tan arbitrària com habitualment es creu? Voleu conèixer els principals delictes i crims comesos a Reus durant l'època moderna i quines van ser les penes imposades als culpables? Teniu curiositat per saber on s'executaven les sentències?

Tots aquests interrogants ens els resol la lectura del *Llibre del Juy de Prohòmens de la vila y terme de Reus*, una font extraordinària que compila les sentències dictades per aquest tribunal entre els anys 1610 i 1717, la qual resulta fonamental per a descobrir tot un reguitzell d'informacions relatives al Reus d'aquests temps pretèrits i a la vida quotidiana dels seus habitants.



**FITXA TÈCNICA (Anna Ferran):**

Enquadernació de tipus medieval flexible de cobertes de pergami amb ànima de cartró i decoració amb llaceries en forma d'aspa de pell clara sobre dos teixells de pell fosca. Presenta dos tancaments de tires de badana clara al tall davanter. La unió de les cobertes amb el bloc està feta amb fil de fibres vegetals seguint el cosit habitual de les enquadernacions de cartera.

El bloc és de paper artesanal verjurat (distància entre corondells: 3,8 cm) i sense filigrana. Consta de 6 quadernets irregulars de 12, 12, 15, 11, 13 i 12 bifolis respectivament. Presenta guarda davantera adherida a la contracoberta amb la corresponent guarda volant. L'últim foli del sisè quadernet exerceix de guarda posterior adherida a la contracoberta. Dels 6 quadernets els 3 primers són manuscrits i els 3 últims estan en blanc. La caixa d'escriptura té unes dimensions de 40x20 cm.

*“Los noms de Nostre Senyor Déu Jesuchrist y de la humil Verge Maria, mare sua, y del gloriós Sant Pere, patró nostre, humilment invocats”*

Amb aquesta invocació iniciaven tots els judicis que dugueren a terme els prohoms de Reus des de finals del'Edat Mitjana fins a la desaparició d'aquesta mena de “tribunal popular” a partir de l'aplicació dels decrets de Nova Planta.

Inicialment, els judicis es registraven en els *Llibres dels consells municipals*, juntament amb les deliberacions i determinacions adoptades pels jurats i consellers de la vila, però, a partir de mitjan 1610, es decidí aplegar-los tots en un únic volum que es va titular: *Llibre en lo qual stan continuades les sentències de Juhí de prohòmens de la vila y terme de Reus y llocs del Moster y Castellvell compresos dins lo terme de dita vila de Reus*.

Aquest valuós exemplar recull –en un total de 157 folis i alguns annexos– pràcticament un centenar de processos judicials contra els habitants de la vila i forans inculpats d'haver comès delictes i crims de tota mena a Reus i al seu terme, amb les seves corresponents vistes i sentències, les quals podien anar des de l'absolució fins a les condemnes més severes (com la mutilació de membres i la pena capital), passant per la vergonya pública, el desterrament, la marca o la pena de galera. En tots els casos, ens trobem davant d'una justícia la finalitat de la qual era el càstig per l'inculpat/da i l'exemple per a tota la comunitat.

Martínez i Alegre, Elena

**L'Evolució del dret català i la justícia a Reus a l'Antic Règim: El Juhí de prohoms a la vila de Reus (1610-1717) [Manuscrit] : tesi de llicenciatura / Elena Martínez i Alegre ; dirigida per Lluís Navarro i Miralles**

1999

La potestat del Consell de Cent de Barcelona en matèria de justícia criminal el "Juhí de prohoms" (1442-1515)

**Autors:** Sebastià Riera Viader

**Localització:** El món urbà a la Corona d'Aragó del 1137 als decrets de Nova Planta. XVII Congrés d'Història de la Corona d'Aragó i Congrés de Història de la Corona de Aragó. Barcelona. Poblet, Lleida, 7 al 12 de desembre de 2000. [actes] / coord. per Salvador Claramunt Rodríguez, Vols. 3, 2003, ISBN 84-475-2741-7, pàgs. 789-802

**Idioma:** espanyol

**Recoge los contenidos presentados a:** Congreso de Historia de la Corona de Aragón (17. 2000. Barcelona)

El juí de prohoms

un conflicte jurisdiccional a la ciutat de Barcelona (1562-1714)

**Autors:** Anna Alonso Tombó

**Localització:** El món urbà a la Corona d'Aragó del 1137 als decrets de Nova Planta. XVII Congrés d'Història de la Corona d'Aragó i Congrés de Història de la Corona de Aragó. Barcelona. Poblet, Lleida, 7 al 12 de desembre de 2000. [actes] / coord. per Salvador Claramunt Rodríguez, Vols. 3, 2003, ISBN 84-475-2741-7, pàgs. 1-10

**Idioma:** espanyol

**Recoge los contenidos presentados a:** Congreso de Historia de la Corona de Aragón (17. 2000. Barcelona)

## MÉS A PROP DEL DIMONI QUE DE DÉU

CARLES MARISTANY TIÓ



Volum 95 de les **Edicions del Centre de Lectura**

Aquest estudi, que va merèixer el premi d'investigació Antoni Pedrol Rius de l'any 2004, és alhora una reflexió sobre la delinqüència i la marginalitat a Reus en els segles XVI i XVII, basant-se en les sentències de Juhí de Prohoms, sobre les causes generals que les generaven i sobre les mesures que la societat estamental prenia per tal de preservar-se'n.

Carles Maristany i Tió (Premi de Mar 1941) és enginyer i doctorat en Geografia i Història per la Universitat de Barcelona. Ha publicat nombrosos treballs sobre temes de Geografia (Guia de Botarell, Guia de Vilanova d'Escornalbou, La comarca del Matarany) sobre història (Senyoria i població al Camp de Tarragona; la via de Cambó) i també ha fet incursions en el terreny de la toponímia (Toponímia de Vilanova d'Escornalbou). A més, també ha estat president del Centre d'Estudi Comarcals Josep Iglésies.

L'Administració de Justícia a Tortosa des de 1149

**Autors:** Jesús Massip Fonollosa

**Localització:** El món urbà a la Corona d'Aragó del 1137 als decrets de Nova Planta. XVII Congrés d'Història de la Corona d'Aragó i Congrés de Història de la Corona de Aragó. Barcelona. Poblet, Lleida, 7 al 12 de desembre de 2000. [actes] / coord. per Salvador Claramunt Rodríguez, Vols. 3, 2003, ISBN 84-475-2741-7, pàgs. 563-562

**Idioma:** espanyol

**Recoge los contenidos presentados a:** Congreso de Historia de la Corona de Aragón (17. 2000. Barcelona)

## La pena de muerte en la Cataluña bajomedieval

*(La peine de mort dans la Catalogne du bas Moyen Âge*

*Capital punishment in lower medieval Catalonia*

*Heriotza-zigorra Behe Erdi Aroko Katalunian)*

Floccel SABATÉ

Universitat de Lleida

**Clio & Crimen**, n° 4 (2007), pp. 117-276

GLOSSAE. *European Journal of Legal History* 12 (2015)

**EL JUDICI DE PROHOMS, UNA INSTITUCIÓ JUDICIAL DE PARTICIPACIÓ VECINAL\***

**THE JUDICI DE PROHOMS, A JUDICIAL INSTITUTION OF NEIGHBORHOOD PARTICIPATION**

Josep Serrano Daura  
Universitat Internacional de Catalunya



## UN SISTEMA DE JUSTÍCIA PARTICIPATIVA



*Quod omnes tangit  
debet ab omnibus approbari*

## CRONOLOGIA DELS PROCESSOS

